

Myndighet

Myndigheten för press, radio och tv

Diarienummer

23/01316

Förslag till föreskrifter vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) avser att under våren 2023 utlysa ledigt utrymme för digital kommersiell radio. Inför utlysningen har myndigheten sett över sina föreskrifter och avser att upphäva de gamla verkställighetsföreskrifterna från 2012 (*Myndigheten för radio och tv:s föreskrifter (MRTVFS 2012:1) vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio*) och meddela nya verkställighetsföreskrifter. De nya föreskrifterna innebär vissa förtydliganden och en bestämmelse om att ansökan kan komma att avvisas om den inte kommer in i rätt tid. Övriga ändringar är mer av språklig karaktär. Föreskrifterna kommer att kungöras i myndighetens författningssamling *MPRTFS*. I föreskrifterna klargörs vissa begrepp, att ansökan ska vara skriftlig, vilka uppgifter som ska finnas med i ansökan och vilka handlingar som ska bifogas till ansökan. I föreskrifterna anges att en ansökan enbart kan göras under den tid som myndigheten bestämmer.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

En alternativ lösning är att MPRT endast lämnar skriftlig information om vad som gäller vid ansökningsförfarandet. Denna information kan lämnas på MPRT:s webbplats och vid direkt kommunikation med de sökande. Oavsett om ansökningsförfarandet regleras i föreskrifter eller inte kommer dock utlysningen göras på samma sätt. Att förfarandet regleras i verkställighetsföreskrifter i stället för enbart genom information innebär därför att

de nya föreskrifterna inte innebär någon ökad administrativ börda för de sökande. Men utan föreskrifter minskar förutsägbarheten för en sökande och även den rättsliga statusen för informationen i anvisningarna. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det positivt både för myndigheten och aktörerna att kunna hänvisa till de föreskrifter som gäller, till exempel att det tydligt anges att en ansökan kan komma att avvisas om den inte kommer in inom fastställd tid. Förutom föreskrifter kommer MPRT också ha information på sin webbplats om ansökningsförfarandet.

Vidare har MPRT tagit fram ett utkast till strategi där myndigheten beskriver sina utgångspunkter och inriktning för arbetet med kommande tillståndsgivning. Strategin är en uppdatering av den strategi som fastställdes 2011. Aktörer och övriga intressenter kommer beredas tillfälle att yttra sig över både utkast till strategi och författningsförslagen.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Endast de aktörer som vill få tillstånd sända digital kommersiell radio berörs av regleringen. Idag har fem aktörer tillstånd att sända digital kommersiell radio. MPRT avser att under våren utlysa ett mindre antal tillstånd. Förutom de aktörer som redan idag har tillstånd uppskattas att endast ett fåtal andra aktörer kommer att ansöka om tillstånd. Vid utlysningen våren 2023 beräknar myndigheten att omkring tio nationella tillstånd kan meddelas.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Enligt 13 kap. 24 § andra stycket radio- och tv-lagen (2010:696) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla. Regeringen har bemyndigat MPRT att meddela sådana verkställighetsföreskrifter i 6 § radio- och tv-förordningen (2020:878).

Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Myndigheten får ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd eller medgivande till överlåtelse av sådant tillstånd. Det är regeringen som beslutar om avgiftens storlek. Avgiften är på 45 000 kronor för varje sökt programtjänst vid ansökan om tillstånd och 25 000 kronor för ansökan om medgivande till överlåtelse av tillstånd (4 § radio- och tv-förordningen).

Det är förenat med administrativa kostnader att ansöka om tillstånd att sända digital kommersiell radio eller medgivande till överlåtelse av sådant tillstånd. Kostnaderna får anses vara desamma oavsett om ansökningsförfarandet regleras i verkställighetsföreskrifter eller om MPRT informerar aktörerna på annat sätt. De nya föreskrifterna ersätter tidigare verkställighetsföreskrifter från 2012 och innebär inga

ändringar i sak men förtydligande vad avser ansökans innehåll och att en för sent inkommen ansökan kan komma att avvisas.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen är endast verkställighetsföreskrifter till radio- och tv-lagen och går därför inte utöver dessa skyldigheter. Radio- och tv-lagen trädde i kraft 2010.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna ska träda i kraft före och i anslutning till ansökningsförfarandet under våren 2023. Information om utlysning och ansökningsförfarande kommer också att lämnas till de aktörer som visat intresse samt på MPRT:s webbplats och som nyhet.

B Kommuner och regioner

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner. Varken staten, regioner eller kommuner kan få tillstånd att sända analog eller digital kommersiell radio.

C Företag

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Föreskrifterna berör enbart de som avser att söka tillstånd att sända digital kommersiell radio eller överlåta/förvärva sådant tillstånd. Marknaden domineras av två stora aktörer Bauer Media och Viaplay Group. Den analoga kommersiella radiomarknaden (FM-radio) är liten och omsätter sammanlagt drygt 1 miljard per år. Digital kommersiell radio (DAB) har låga lyssnarsiffror och marknaden är än mindre än marknaden för analog radio. Förutom de båda nämnda aktörerna ovan finns ytterligare ett fåtal aktörer som har tillstånd. Färre än fem privatpersoner/småföretag som idag saknar tillstånd har tidigare anmält intresse för att söka tillstånd att sända DAB.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Den som varken avser att ansöka om tillstånd eller om medgivande till att överlåta/förvärva ett tillstånd berörs inte av dessa föreskrifter. Vem som kan få tillstånd eller förvärva ett sådant tillstånd regleras i 13 kap. radio- och tv-lagen. Endast den som har finansiella och tekniska förutsättningar och inte har, eller endast i mycket begränsad omfattning har, anknytning till staten, regioner och kommuner får inneha tillstånd. MPRT ska vid fördelningen av tillstånd beakta att utrymmet för sådana sändningar ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Det innebär därför viss administration för aktörerna att vid ansökan dels kunna visa att man har tekniska och finansiella förutsättning att sända, dels redogöra för ägarförhållanden och vad man avser att sända (programförklaring). Endast nödvändiga uppgifter kommer att krävas in. Uppgifterna behövs för att myndigheten ska följa radio- och tv-lagens bestämmelser och göra en rättssäker bedömning om vilka som kan och bör få tillstånd. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det viktigt att samma krav ställs på samtliga sökande, att det är tydligt vad som krävs samt att uppställda krav stöds av en författning.

Den sökande kommer i en ansökan om tillstånd bland annat

- lämna uppgifter om aktie- eller andelsinnehav eller avtal som behövs för att pröva den sökandes anknytning till staten, regioner eller kommuner samt till andra sökande eller tillståndshavare för digital kommersiell radio,
- ge en redovisning av sitt programutbud (programförklaring) och vilka tilläggstjänster som avses ingå i programtjänsten,
- ange vilka finansiella förutsättningar den sökande har att bedriva sändningsverksamhet under hela tillståndsperioden i enlighet med ansökan och bifoga bland annat en affärsplan med budget,
- ange vilka tekniska förutsättningar den sökande har att bedriva sändningsverksamhet i enlighet med ansökan, och
- redovisa de åtaganden som den sökande är beredd att göra när det gäller överenskommelser med övriga tillståndshavare i frågor om teknisk samverkan villkorad tillgång till programtjänster.

Myndigheten avser att ta fram en e-tjänst för ansökan som sparar uppgifterna, det vill säga den sökande kan spara sitt utkast till ansökan och arbeta med den innan den skickas in. Det underlättar för sökande vid kommande ansökningsförfarande och beräknas då kunna korta tidsåtgången för ansökan ytterligare. Att fylla i själva e-tjänsten beräknas ta högst någon timme.

För de redan etablerade radioföretagen får expertisen att ta fram en affärsplan med budget finnas inom företaget och något som de ändå årligen måste göra i sin verksamhet. Ett

redan etablerat radioföretag får heller inte anses ha svårigheter att ta fram en programförklaring eller visa att företaget har tekniska förutsättningar att sända.

För mindre aktörer kan eventuellt erforderlig kompetens för att ta fram en affärsplan med budget saknas. De behöver då anlita en konsult för att ta fram en affärsplan med budget med angivande av vilka kostnader som är förenat med att sända och hur dessa kostnader ska finansieras. Att anlita en kvalificerad ekonomikonsult bedöms kosta närmare 2 000 kr/timme och det kan uppskattningsvis krävas minst tio konsulttimmar för att ta fram en affärsplan med budget. Att visa att man har tekniska förutsättningar att sända behöver inte vara så omfattande. Det är tillräckligt med uppgifter såsom företaget har en studio och erforderlig utrustning för att sända sina program. En programförklaring kan uppskattningsvis kräva några timmars arbete att ta fram och i den ska beskrivas vilken typ av program som företaget avser att sända och vilken målgrupp sändningarna vänder sig till. En sökande bedöms inte behöva anlita en konsult för att ta fram en programförklaring.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Regleringen medför inga andra kostnader än administrativa kostnader och är hänförliga till vad som krävs för att få tillstånd enligt 13 kap. radio- och tv-lagen.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Verkställighetsföreskrifterna påverkar inte konkurrensförhållanden för företagen utöver det som redan framgår av radio- och tv-lagen, det vill säga att vid tillståndsgivningen ska beaktas att tillstånd ska ges till såväl nationella som lokala och regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag. Föreskrifterna i sig har ingen större påverkan på konkurrensförhållandena mellan företagen. Då det är tydligt utformat vad som krävs av en sökande blir konkurrensförhållandena i denna del lika.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Vissa sökande kan anse att de uppgifter som krävs in är alltför omfattande. Myndigheten bedömer dock att de begärda uppgifterna är nödvändiga för att myndigheten ska kunna efterleva radio- och tv-lagens bestämmelser om vilka som kan få tillstånd och på vilka grunder ett urval ska göras.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Både föreskrifterna och information och ansökningshandlingar ska vara så lätta och tydliga att förstå att det är tydligt vad som förväntas av den sökande. Det ska vara lätt att göra rätt. Något avkall på att mindre företag inte ska behöva redovisa finansiella och tekniska förutsättningar kan inte göras då det är ett krav för att få tillstånd.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Myndigheten kommer också att skicka ut förslaget till föreskrifter på remiss till berörda aktörer och företag och samt publicera förslaget på myndighetens webbplats. Post- och telestyrelsen och Konkurrensverket har fått ta del av utkastet samt utkast till den strategi som berör den kommande utlysningen.

E Kontaktperson

Eva Bengtsson Åström, jurist
Myndigheten för press, radio och tv
Telefon växel: 08-580 070 00, telefon direkt: 08-580 070 24
E-post: eva.bengtsson@mprt.se
Adress: Kabyssgatan 4D, 120 30 Stockholm
www.mprt.se